

EKONOMIKA – tř. D3N – školní rok 2026/2027

1. Ekonomie jako společenská věda

- ekonomie makro x mikroekonomie
- historický vývoj ekonomických teorií
- základní ekonomické systémy
- tři typy ekonomik
- potřeby a jejich uspokojování, statky, služby
- teorie potřeb
- vztah ekonomie k jiným vědám

2. Hospodářský proces

- hospodářská politika státu, její cíle
- vliv hospodářské politiky na chování a rozhodování podniku
- druhy podniků
- kapitál, trh kapitálu
- hranice produkčních možností

3. Trh a jeho zákony

- podnik a trh
- postavení podniku na trhu
- tržní struktury
- zákony trhu
- konkurence
- hospodářská soutěž

4. Personální činnosti

- nábor a výběr pracovníků
- skladba pracovníků
- personální činnosti
- pracovní právo
- povinná administrace
- zvyšování kvalifikace zaměstnanců
- odměňování, motivace zaměstnanců
- Benefity
- BOZP

5. Národního hospodářství

- struktura, sektory
- odvětví, okolí NH
- hospodářský cyklus – čtyři fáze
- hrubý domácí produkt, hrubý národní produkt
- čisté ekonomické bohatství
- problematika šedé a černé ekonomiky
- keynesiánci
- monetaristé

6. Ceny a inflace

- Peníze
- Historie peněz
- Funkce peněz
- Inflace
- Míra inflace (mírná, pádivá, hyperinflace)
- Deflace
- Stagflace

7. Firmy a jejich právní formy

- Živnosti
- OSVČ
- Právnícké osoby
- Co živností není
- Rozdělení živností
- Subjekty oprávněné k provozování živnosti
- Zánik živnostenského oprávnění
- Co ukládá živnostenský zákon

8. Občanský zákoník a zákon o obchodních korporacích

- Obecná ustanovení občanského zákoníku ve vztahu k podnikání
- Definice podnikatele, obchodní firma
- Jednání podnikatele, členové statutárních orgánů
- Prokura, obchodní tajemství, obchodní rejstřík (co se do OR zapisuje)
- Účetnictví podnikatelů
- Hospodářská soutěž
- Obchodní společnosti, družstva dle zákona o obchodních korporacích
- Obchodní společnosti (osobní, kapitálové, evropská společnost, evropské hospodářské zájmové sdružení)
- Zakladatelé, založení společnosti, vznik společnosti, přeměny společnosti, ukončení podnikání

9. Obchodní společnosti

- Osobní (veřejná obchodní společnost, komanditní společnost)
- Kapitálové společnosti
- Společnost s ručením omezeným
- Akciová společnost
- Družstva
- Smlouva o tichém společenství
- Státní podniky
- Další formy podnikání (holding, joint venture, konsorcium, franchising)

10. Dlouhodobý majetek

- Členění dlouhodobého majetku
- Způsoby pořízení DM
- Oceňování DM a odepisování DM
- Investiční činnost podniku
- Obnovení investičního majetku

11. Zásobování a logistika

- Členění oběžného majetku firmy a jeho koloběh
- Druhy zásob
- Normy zásob a propočet jejich výše
- Výběr dodavatelů
- Odbytová činnost
- Logistika, skladování a evidence zásob
- Právní stránka obchodních vztahů

12. Vztah podniku a zaměstnance

- Struktura zaměstnanců
- Personální administrace
- Plánování počtu zaměstnanců
- Formy získávání a výběru zaměstnanců
- Pracovní právo
- Vznik a skončení pracovního poměru
- Dohody konané mimo pracovní poměr
- Kolektivní vyjednávání
- Trh práce

13. Odměňování, motivace zaměstnanců, odstupné, nemocenské dávky

- Mzda x plat
- Mzda nominální, reálná, naturální
- Nejdůležitější právní normy – pracovní právo
- Způsoby vyjednávání mezd
- Kolektivní smlouva
- Odstupné
- Výpočet náhrad
- Náhrady za nemoc
- Nemocenské dávky
- Ostatní dávky nemocenského pojištění

14. Finanční trhy

- Struktura FT
- Peněžní trh
- Kapitálový trh
- Používané nástroje na FT
- Cenné papíry – jejich hodnoty, podoby, druhy
- Burza a burzovní obchody
- Plodinová burza Brno a Komoditní burza Praha
- Českomoravská komoditní burza v Kladně
- Energetická burza Praha

15. Bankovnínictví a pojišťovnictví

- Centrální banka - ČNB
- Obchodní banky
- Pasivní bankovní operace
- Aktivní bankovní operace
- Bankovní služby
- Druhy úvěrů (krátkodobé, dlouhodobé)
- Speciální formy úvěru – faktoring, forfaiting
- Trh pojišťovacích služeb v ČR
- Životní pojištění a penzijní připojištění

16. Daňový systém ČR

- Základní pojmy (poplatník, plátce, daňový rezident, daňový nerezident, zdaňovací období, splatnost daně, způsoby placení daní)
- Struktura daňové soustavy
- Daně přímé (DPPO, DPFO, majetkové daně, převodové daně)
- Daně nepřímé (DPH, SD)
- Daně k ochraně životního prostředí (daň ze zemního plynu, daň z pevných paliv, daň z elektřiny)

17. Management a podnikání, marketing

- Definice managementu a manažera
- Profil manažera
- Rozbor manažerských funkcí (plánování, organizování, rozhodování, vedení lidí, komunikace, kontrola)
- Historie managementu
- Vymezení pojmů marketing
- Historický vývoj marketingu
- Inovační systém marketingu
- Segmentace trhu
- Marketingová koncepce
- Nástroje marketingového mixu
- Marketingové prostředí

18. Vztahy podniku k dalším ekonomickým subjektům

- Dodavatelsko-odběratelské vztahy
- Kupní smlouva a její náležitosti
- Náležitosti reklamy
- Dodací list – náležitosti
- Faktura – náležitosti
- Přejímka a převzetí zboží
- Náležitosti VPD
- Vztah podniku ke svému okolí
- Vztah k bance
- Vztah k obci

19. Evropská unie

- Historický vývoj
- Rozšiřování EU (1. – 7. rozšíření)
- Společné znaky
- Primární právo EU (ESUO, EHS, Euratom)
- Základní principy pro vstup do EU
- Celní unie
- Měnová unie
- Konvergenční kritéria (Maastrichtská smlouva)

20. Orgány Evropské unie

- Nejdůležitější orgány EU (trojúhelník)
- Hlavní orgány EU, pomocné orgány EU
- Finanční orgány EU, bezpečnostní orgány EU
- Evropská rada, Rada Evropské unie a Rada Evropy, OSN
- Čerpání dotací z EU, současné programové období

21. Nezaměstnanost, st. pol. zaměstnanosti, úřady práce

- Nezaměstnanost dobrovolná, nedobrovolná
- Příčiny nezaměstnanosti
- Frikční, strukturální, cyklická, sezónní nezaměstnanost
- Měření nezaměstnanosti
- Tripartita – Rada pro sociální dialog
- Státní politika zaměstnanosti
- Úloha úřadů práce

22. Zákonné sociální zabezpečení a zdravotní pojištění, smluvní pojištění

- Výše odvodů za zaměstnavatele a zaměstnance
- Sociální zabezpečení – důchody (jejich druhy)
- Nemocenské pojištění (čtyři dávky)
- Státní politika zaměstnanosti – aktivní, pasivní
- Zdravotní pojištění – co je hrazeno
- Výběr pojišťovny, výběr lékaře
- Kategorie pojištěnců, kteří mají povinnou pojišťovnu
- Státní pojištěnci
- Smluvní pojištění

23. Státní rozpočet

- Způsob schvalování
- SR vyrovnaný, přebytkový a schodkový
- Instituce, která ho vede
- Příjmová stránka SR
- Výdajová stránka SR
- Výše SR pro ČR
- Úloha Evropského účetního dvora
- Komunální rozpočty
- Princip subsidiarity
- Municipality

24. Podnik jako základní článek národního hospodářství

- charakteristika podniku
- druhy podniků
- jednání jménem podniku
- organizační uspořádání podniku
- vznik a ukončení činnosti podniku

25. Ekonomická stránka podnikové činnosti

- náklady
- výnosy
- efektivnost
- dělení nákladů – 4 hlediska
- dělení výnosů 3 hlediska
- nákladové modely
- kalkulace
- CVP analýza

V Liberci 10. září 2026

Zpracovala: Ing. Soňa Štrynclová

Schválila: Ing. Soňa Havelková
ředitelka školy